

BIRALE CI YIIRKATI SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI

Déclaration sur le droit et la responsabilité des individus, groupes et organes de la société de promouvoir et protéger les droits de l'homme et les libertés fondamentales universellement reconnus

09.12.1998

GAPPUB NANGUTEY
BIRALE BI

TÀNNU CI MBOOLOO MU MAGUM
MBOOTAAYU XEET YI

ÑAN ÑOO DI YIIRKAT YI ?

Ay jigeen ak i góor yu booloo ngir wegeelug sañ-sañi doom-Aadama yu deme ni sañ-sañi jigeen ñi, sañ-sañi way dëkkey-réew yi walla sañ-sañi jigeen ñi séyante, góor-jigeen yi, njéll-awra yeek awrante yi. Nit ñi mën nañu yëngu ci seen coobarey bopp walla ci biir i mbootaay.

NEES DI DIMMALEE YIIRKATI SAÑ-SAÑ DOOM AADAMA YI?

- siiwalléen Biraleb réewoo-réew yi ci yiirkati yi ci ñi léen wér
- bokkléen ci way-xaley liggeeyub yiirkat yi ci seen réew
- jappaleléen mbootaay yi leen di aar Sañ-sañi
- takkuléen ngir yiirkat yi nekk cig mbamb
- Népp (góor ak jigeen) a am sañ-sañ ak wareefu suuxat ak aar sañ-sañi doom-aadama yi

LAN MOOY CËSLAAYU BIRALE BII?

Birale baa ngiy roy, di dëgëral ak a niiru ci sàrti yoonu réewoo-réew yi gëtënu ci fannub sañ-sañi doom-aadama

SAÑ-SAÑ AK KAARAANGE YI ÑU JAGLEEL YIIRKATI SAÑ-SAÑ DOOM AADAMA YI

SUUXAT SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI SEEN RÉEW AK CI ÀDDUNA BI	YIIR SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI KENN KENN WALLA CI MBOOLOO	SOS AY MBOOTAAY WALLA AY KUREL	DAJALOO AK BOOLOO CIG DAL	GÓOB AK SIIWAL AY XIBAAR SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI	FEENT AY SÀRT AK XALAAT YU YEES CI SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI
JOX KILIFA YI AY NDENKAANE NGIR GËN A BAAXAL CAYTUWIN WU ÑOD AK ARTU CI TËKKU YI JËM CI SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI	JOOTU DOXALIN AK JËFI PËSTE YI CI SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI	JOXE NDIMBAL CI MBIRUM YOON AK I DIGLE NGIR KAARAANGEY SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI	TEEWE, JATAAY AK DOXIN ÂTTEY PËNC YI NGIR XOOL BA XAM NDAX MËNGOO NAAK SAÑ-SAÑI RÉEW MI AK BU RÉEWOO-RÉEW YI	JOKKOO BU AMUL KEM AK KUREL YI FEDDI NGUUR AK YOY NGUROO-NGUUR YI	JOTE CIB ÂTTEKAT NGIR NANGULU SEENI SAÑ-SAÑ
JËFE CI YOON AK DOXAL CËRUB YIIRKATI SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA	DOON KU YOON DI AAR SAA YU ÑUJALGATI SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA	ÀKKU, JOT AK JËFANDIKOO AY JUMTUWAAY NGIR SÀMM SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA YI			

SÀRT
1, 5, 6, 7, 8, 9,
11, 12 ET 13

WARTEIFI NGUUR YI

AAR, SUUXAT TE DËGGAL NJEFEM SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA YI	IFEXE BA NIT ÑÉPP XÉEWLU CI SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA YI	TÀNN BÉPP DOGALU YOON, NGUUR WALLA BENEEN BU YELL NGIR NJEFEM SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA YI	YOMBAL NJOTEEFUG YOON NIT ÑI DËGGAL NE DAÑU JALGATI SAÑ-SAÑI DOOM-AADAMA YI	AMAL CI ANAM BU GAAW LUÑTU YU MÀNDU CI NJIIÑUM NJALGATIY SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA YI	JËL BÉPP MATUWAAY BU JAADU NGIR AAR KÉPP NIT CIY TOOÑEEF CI WÀLLU LIGGEYUB YIIRKATU SAÑ-SAÑI DOOM AADAMAAM

SÀRT
2, 9, 12, 14
ET 15

WARUGARI KENN KU NEKK .E

KENN KU NEKK AM NA WARUGARI SUUXAT SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA YI AK SÀMM DEMOKARAASI BEEK I SANCEEFAM, TE BAÑ DI JALGATI SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA YI	KÉPP NIT KUY DEF LIGGEYU BU MËN A SALFAAÑE SAÑ-SAÑI DOOM AADAMA DEME NI NDAWI PÓLISIYÉ, AWOKAA AK ÂTTEKAT YI, WAR NAÑOO AAR SAÑ-SAÑI YOOYULE.			

SÀRT
10, 11 ET 18